

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiw/archiwalia/archiwalia-gdansk/36065,Kolekcje-dzialaczy-opozycji.html>
25.04.2024, 23:24

Kolekcje działaczy opozycji

Po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981 r. i rozwiązaniu NSZZ „Solidarność” jej działacze zeszli do podziemia. W warunkach konspiracji podjęli na nowo działalność wydawniczą, redagując, drukując i kolportując tzw. wydawnictwa drugiego obiegu. Były one tworzone najczęściej techniką sitodruku bądź offsetu. Oprócz biuletynów, broszur i skryptów podziemne struktury NSZZ „Solidarność” i innych organizacji opozycyjnych (m.in. Solidarność Walcząca, Federacja Młodzieży Walczącej, Konfederacja Polski Niepodległej, Polska Partia Niepodległościowa, Ruch „Wolność i Pokój”, Ruch Społeczeństwa Alternatywnego) nagrywały również kasyety magnetofonowe z audycjami dziennikarzy, którym władze odmówiły wykonywania zawodu, z własnymi serwisami radiowymi, a nawet próbowały emitować sygnały telewizyjne.

W Oddziałowym Archiwum IPN w Gdańsku znajdują się tego typu materiały podarowane przez p. Romana Jankowskiego, współpracownika TKZ w Gdyńskiej Stoczni Remontowej „Nauta” członka Solidarności Walczącej, współorganizatora Radia „S”, współzałożyciela podziemnej drukarni, kolportera i drukarza podziemnych wydawnictw. Na jego zbiór składają się m.in. znaczki pocztowe sygnowane przez „Solidarność”, ulotki, biuletyny, broszury, plakaty, transparenty (m.in. wykonany w 1985 r. żądający uwolnienia współpracującego z „Solidarnością” kapitana SB Adama Hodysza; wykonany w 1987 r. w związku z wizytą papieża Jana Pawła II w Gdańsku), blaszane matryce offsetowe, fotografie przedstawiające strajki i demonstracje w latach osiemdziesiątych, kasyety magnetofonowe z nagraniami strajku studenckiego na Uniwersytecie Gdańskim w 1988 r. (IPN Gd 649).

Zbiór ten uzupełnia dar Mieczysława Cholewy, autora muzyki do „Ballady o Janku Wiśniewskim”, który zawiera kasyety z nagraniami posiedzenia Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w dniach 11-12 grudnia 1981 r., „Gazety dźwiękowe” Stefana Bratkowskiego oraz „Dzwonek Niedzielny” z lat 1987-1988 (IPN Gd 749).

Program obchodów Dni Grudnia w Stoczni Remontowej „Nauta” w Gdyni (grudzień 1981 r.)

Plakat „Nie zapomniemy. Solidarność” z motywem pomnika Ofiar Grudnia 1970 r.

Program obchodów X rocznicy Grudnia 1970 (grudzień 1980 r.)

Znaczek poczty podziemnej

Znaczek poczty podziemnej

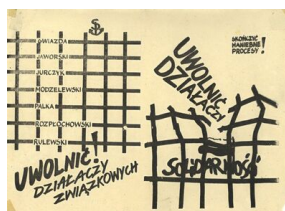
Matryca czasopism „Maj Wywrotowiec” i „Dwójka” z marca 1989 r.

„Dodatek Ilustrowany: Sziaban”, czasopismo satyryczne z 1978 r.

Błaszana matryca ze zdjęciami z wizyty papieża Jana Pawła II w Gdańsku w 1987 r.

Ulotka „Uwolnić działaczy związkowych!”